

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

“Tasdiqlayman”

O'quv ishlari bo'yicha
prorektor

R.G. Jumayev

“30” 02 2022

MAKTABGACHA TA'LIM KAFEDRASI

5111800 --- Maktabgacha ta'lim (sirtqi)

yo'nalishi uchun

«BOLALARNING IJTIMOY MOSLASHUVI»

fanidan

ISHCHI O'QUV DASTUR

5-kurs uchun (sirtqi)

Bilim sohasi: 100000 – Ijtimoiy
Ta'lim sohasi: 110000 – Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi: 5111800 – Maktabgacha ta'lim

Ta'lim yo'nalishi kodi va nomi	Talabanning o'quv yuklamasi, soat						Semestr, soat
	Umumiy yuklama hajmi	Auditoriya mashg'ulotlari					IX semestr
		Jami o'quv	Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Seminar	Kurs ishi (loyihasi)	
5111800 – maktabgacha ta'lim (sirtqi)	78	24	12	12		54	6
Jami	78	34	12	12	-	-	54

Buxoro - 2022

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2018-yil 18-avgustdagi 4-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Fan dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil 25-avgustdagi 744-sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturi asosida ishlab chiqilgan.

Tuzuvchi:

M.J.Turdiyeva - Maktabgacha ta'lim kafedrasini o'qituvchisi

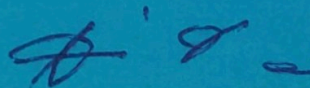
Taqrizchilar:

G.Q.Hasanova - Maktabgacha ta'lim kafedrasini dotsent, p.f.n.

M.M.Nigmatova - Maktabgacha ta'lim kafedrasini dotsenti

Fanning ishchi o'quv dasturi "Maktabgacha ta'lim" kafedrasining 2022-yil 26 avgustdagi 1-son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri:

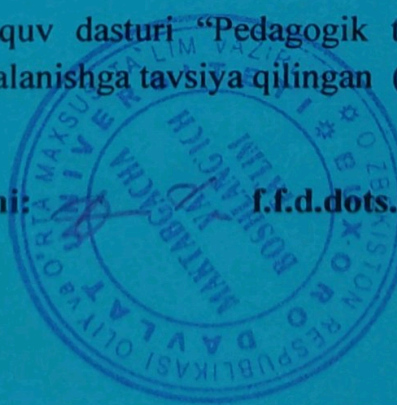

R.A.Qo'ldoshev

Fanning ishchi o'quv dasturi "Pedagogik ta'lim" fakulteti kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2022-yil 29 - avgust 1-sonli bayonnoma)

Fakultet dekani:

f.f.d.dots., Q.R.To'xсанov

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Bolalarning ijtimoiy moslashuvi fan dasturi ijtimoiy pedagogika fanining yuzaga kelishidagi madaniy-tarixiy an'analar, uning kategoriya va tamoyillari, ijtimoiy – pedagogik tadqiqot metodlari va ijtimoiy pedagogning turli toifa bolalari bilan ishining o'ziga xosliklarini o'rganishga yo'naltirilgan.

II. O'quv fanining maqsad va vazifalari

•Gumanitar bilishning sohasi sifatida ijtimoiy - pedagogika, uning ob'ekti, tadqiqot predmeti va asosiy kategoriyalari haqida nazariy bilimlar berish;

•Bolani ijtimoiylashtirishning asosiy omillari va qonuniyatlari haqida yaxlit tasavvurlarni shakllantirish. Ijtimoiy - pedagogik faoliyatning o'ziga xosliklari va uning gumanistik yo'nalganligini yoritib berish. Turli toifadagi bolalar bilan ijtimoiy - pedagogik faoliyat olib borishning asosiy metod va shakllarini o'rganish;

•Talabalarda ijtimoiy – pedagogik tadqiqot kunikma va malakalarini shakllantirish.

Bakalavr:

- pedagogikaning tarmoqlari;
- ijtimoiy pedagogika umumiy pedagogikaning tarkibiy qismi ekanligi;
- ijtimoiy pedagogikaning jamiyat hayotidagi ahamiyati;
- ijtimoiy pedagogikaning ta'lim va tarbiya jarayonidagi ahamiyati

to'g'risidagi *bilimga*;

- ijtimoiy pedagogikaning tibbiy-psixologik asoslari;
- ijtimoiy pedagogikaning madaniy-tarixiy, etnografik va falsafiy negizlari;
- sotsial ishlar metodlari;
- sotsial ishlar texnologiyasi;
- pedagogik sotsiologiya asoslari;
- pedagogik kollektivda muhit, pedagogning sotsial portreti;
- voyaga yetmagan huquqbuzarlar ham tarbiyasi og'ir bolalar bilan ishlash metodikasi;

yoshlarning kasb tanlashga yo'llash *ko'nikma va malakasiga ega bo'lishi kerak*

- mahallada va kollektivda sotsial ishlarni rejalashtirish;
  - pedagogik sotsiologiya metodlaridan unumli foydalanish;
  - qariyalarga, tarbiyachi og'ir va huquqbuzar bolalarga xizmat ko'rsatish;
- kabilardan iborat.

**Bolalarning ijtimoiy moslashuvi fanidan ma'ruza mashg'ulotlari
mazmuni IX- mavsum uchun (12 soat)**

1-MAVZU: IJTIMOY TARBIYADA MAHALLANING O'RNI.

Reja:

1. Mahalla atamasining ma'nosi.
2. Mahallaning asosiy vazifalari.
3. Yoshlarning ma'naviy-axloqiy tarbiyasini shakllantirishda mahallaning o'rni.

Tayanch tushunchalar: mahalla, muhit, ijtimoiy pedagogika, pedagogik sotsiologiya, jamiyat, sotsium, shaxs, ehtiyoj, ijtimoiy pedagogika, shart-sharoitlar, ijtimoiy hayot, rivojlanganlik darajasi, shaxs, individ.

2-MAVZU: IJTIMOY PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK KATEGORIYALAR

Reja:

1. Shaxs, shaxsning rivojlanishi.
2. Faoliyat, faoliyat turlari, ijtimoiylashuv.
3. Ijtimoiy ta'lim va ijtimoiy tarbiya.

Tayanch iboralar: 'Shaxs', 'individ', 'individuallik' tushunchalari va ularning mohiyati. Shaxsning mohiyatini tushuntirishdagi turli xil oqimlarning qarashlari: biogenetik, sotsiogenetik kontseptsiyalar. Shaxsning tuzilishi. Shaxs faolligi, ehtiyojlar shaxs faolligining manbai sifatida, ehtiyojlarning turlari, ehtiyojlarni tarbiyalash muammosi.

**3-MAVZU: MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLANING SOTSIUMDA
RIVOJLANISHI.**

Reja:

1. Sotsium tushunchasi.
2. Sotsium va bola shaxsi.
3. Bolaning rivojlanishida tarbiya sotsium sifatida.

Tayanch tushunchalar: sotsium, sotsializatsiya, ijtimoiy pedagogika, pedagogik sotsiologiya, jamiyat, sotsium, shaxs, ehtiyoj, ijtimoiy pedagogika, shart-sharoitlar, ijtimoiy hayot, rivojlanganlik darajasi, shaxs, individ, ijtimoiylashuv, kategoriya, ijtimoiy ta'lim

**4-MAVZU. TA'LIM, TARBIYA, RIVOJLANTIRISH VAZIFALARINI HAL
ETISHGA KOMPLEKS IJTIMOY PEDAGOGIK YONDASHUV.**

Reja:

1. Maktabgacha ta'lim uzluksiz ta'lim tizimining boshlang'ich halqasi sifatida.
2. Bolalarning jismoniy va psixik salomatligini mustahkamlash.

3. Ijtimoiy-pedagogik va psixologik yondashuv.

Tayanch tushunchalar: shaxs, muhit, mahalla, oila, mikro omil, makro omil, mezo omil, ijtimoiy pedagogika, pedagogik sotsiologiya, jamiyat, sotsium, shaxs, ehtiyoj, ijtimoiy pedagogika, shart-sharoitlar, ijtimoiy hayot, rivojlanganlik darajasi, shaxs, individ, ijtimoiylashuv, kategoriya, ijtimoiy ta'lim.

5-MAVZU: TARBIYACHILAR, BOLALAR VA OTA-ONALARGA PSIXOLOGIK-IJTIMOIIY YORDAM.

Reja:

1. Ota-onalarning maktabgacha ta'lim muassasasi borasidagi fikrlarini hisobga olish.

2. Ilk rivojlanish masalalarida ota-onalarga bilim berish.

3. Ota-onalarni o'quv-tarbiyaviy jarayonda faol qatnashishga jalb etish.

Tayanch tushunchalar: shaxs, ehtiyoj, shart-sharoitlar, ijtimoiy hayot, rivojlanganlik darajasi, shaxs, individ, ijtimoiylashuv, kategoriya, ijtimoiy ta'lim, ijtimoiy tarbiya, ijtimoiy pedagogika, pedagogik sotsiologiya, jamiyat, sotsium.

6-MAVZU: MTTDA PSIXOLOGIK-IJTIMOIIY VA REABILITATSION YORDAMNING IJTIMOIIY PEDAGOGIK XIZMATI.

Reja:

1. O'zbekiston Respublikasi sharoitida ijtimoiy pedagogning ishi xususiyatlari.

2. Psixologik iqlim o'sish omilidir.

3. Oiladagi ijtimoiy-psixologik iqlim.

4. Oiladagi psixologik muhit. Moslik turlari.

Tayanch tushunchalar: oila, bog'cha, hamkorlik, maktab, mikro omil, makro omil, mezo omil, ijtimoiy pedagogika, pedagogik sotsiologiya

AMALIY MASHG'ULOTLAR MAVZULARI (12soat)

1- Mavzu: Tez ijtimoiy moslashuvga qodir shaxsning sifatlari, ustanovkalari va xulqi.

Reja:

1. Moslashuvning umumiy tavsifi

2. Shaxsga moslashish nima?

3. Qanday holatlarda odam moslashish vazifasini bajaradi?

2- Mavzu: Uzbekistonda oila, mahalla va ishlab chiqish (o'quv, ijodiy) jamoalarning ijtimoiy – pedagogik vazifalari.

Reja:

1. Oilaning jamiyatda tutgan o'rni.
2. Mahallaning asosiy vazifalari.
3. Mahallalarda yoshlarning ma'naviy-axloqiy tarbiyasini shakllantirish.

3- Mavzu: Maktabgacha yoshdagi bolaning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi faktorlar

Reja:

1. Mego faktorlar va ularning bola ijtimoiylashuviga ta'siri.
2. Mezo faktorlarning bola ijtimoiylashuviga ta'siri.
3. Mikro faktorlar – bola ijtimoiylashuvining muhim faktori sifatida.

4- Mavzu: Shaxs rivojlanishi.

Reja:

1. Shaxsning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi faktorlarning tasnifi.
2. Rivojlanish va o'sish.

5- Mavzu: Psixologiya sohasi – shaxslararo munosabatlarni boshqaruvchi fan sifatida

Reja:

1. Psixologiya sohasi – bolalar va tarbiyachilar, o'rtasidagi guruhidagi shaxslararo munosabatlarni boshqarish
2. Bolalarning individual xususiyatlarini hisobga olish:
  - a) iroda,
  - b) motivatsiya,
  - c) mustaqillik,
  - d) kommunikabellik va sh.k. rivojlantirish.

6- Mavzu: Ijtimoiylashtirish – bolalar guruhida ijtimoiy xulq-atvor me'yorlarining o'zlashtirilishi

Reja:

1. Ijtimoiylashtirish – bolalar tomonidan guruhda ijtimoiy xulq-atvor me'yorlarining o'zlashtirilishi
2. Ijtimoiy xulq-atvor me'yorlarining qabul qilinishi va rioya etilishiga rahbarlik.

3. Bolalarning ijtimoiylashuvi sohalarini o'rganish va kengaytirish: dam olish vaqtlari, bayramlarni tashkil etish

«Bolalarning ijtimoiy moslashuvi» fani 5-kurs 9-jarayon
Ma'ruza mashg'ulotlar mazmuni-12 soat

№	Bo'limlar bo'yicha ma'ruzalar mavzusi	Jami auditoriya soati	Ma'ruzalar soati	Seminar, laboratoriya, Amaliy	JB, OB, VAR	Mustaqil ta'lim soati
T/r	2	3	4	5	6	7
	IX- mavsum					
1	Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni		2			
2	Ijtimoiy pedagogik-psixologik kategoriyalari		2			
3	Maktabgacha yoshdagi bolaning sotsiumda rivojlanishi		2			
4	Ta'lim, tarbiya, rivojlantirish vazifalarini hal etishga kompleks ijtimoiy pedagogik yondashuv		2			
5	Tarbiyachilar, bolalar va ota-onalarga psixologik-ijtimoiy yordam		2			
6	MTTda psixologik-ijtimoiy va reabilitatsion yordamning ijtimoiy pedagogik xizmati		2			
	Jami		12			

«Bolalarning ijtimoiy moslashuvi» fani 5-kurs 9-jarayon

Amaliy mashg'ulotlarining mazmuni. 12soat.

	Amaliy mashg'ulotlar mavzusi	Jami auditoriya soati	Ma`ruzalar soati	Seminar, Amaliy mashg'ulot	JB, OB, YAB	Mustaqil ta`lim soati
№	2	3	4	5	6	7
	IX- jarayon					
1	Tez ijtimoiy moslashuvga qodir shaxsning sifatleri, ustanovkalari va xulqi			2		
2	Uzbekistonda oila, mahalla va ishlab chiqish (o'quv, ijodiy) jamoalarning ijtimoiy – pedagogik vazifalari			2		
3	Maktabgacha yoshdagi bolaning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi faktorlar			2		
4	Shaxs rivojlanishi			2		
5	Psixologiya sohasi – shaxslararo munosabatlarni boshqaruvchi fan sifatida			2		
6	Ijtimoiylashtirish – bolalar guruhda ijtimoiy xulq-atvor me'yorlarining o'zlashtirilishi			2		
	Jami			12		

Mustaqil ta'lim mavzulari:

1. Bola rivojlanishida ijtimoiy omillar
2. Oila bilan ishlashning asosiy shakllari
3. Ijtimoiylashtirishning omillari (makro, mezo va mikro omillar) va mexanizmlari
4. Madaniy sotsiumning bola rivojlanishiga ta'siri
5. Ijtimoiy pedagogik faoliyatning maqsadi
6. Ijtimoiy pedagogik tadqiqot metodlari
7. Ijtimoiy pedagogika kursining fanlararo aloqalari
8. Ijtimoiy pedagogik tamoyillar va kategoriyalar
9. Oila va uning asosiy funksiyalari
10. Ijtimoiy pedagogika kursining maqsadi
11. Ijtimoiy pedagogik tadqiqot metodlari
12. Bola rivojlanishida muhitning ta'siri
13. Ijtimoiy pedagogning boshqa mutaxassislar bilan hamkorligi nimalarda ko'rinadi?
14. Bolaning ijtimoiy rivojlanishida nutq egallashning ahamiyati
15. Insonparvarlik tamoyili
16. Oilaga ijtimoiy pedagogik yordam shakllari
17. Bolalarda deviant xulqning namoyon bo'lish sabablari
18. Bola rivojlanishida muhitning ta'siri
19. Ijtimoiy pedagog faoliyati maqsadi nimalardan iborat
20. Determinizm tamoyili. Bola rivojlanishida muhitning ta'siri
21. Tarbiya va ijtimoiy tarbiya
22. Oilaning ijtimoiy maqomi
23. Ijtimoiy pedagogik faoliyat turlari
24. Ijtimoiy pedagogik tadqiqotning bosqichlari
25. Bolalarda deviant xulqning namoyon bo'lish shakllari
26. Emperik va nazariy bilishni qiyoslang
27. Ijtimoiy pedagogik faoliyatning asosiy yo'nalishlari nimadan iborat?
28. Ijtimoiy pedagogikada ishontirish metodi
29. Ijtimoiy pedagogika fanining joriy etilishi
30. Ijtimoiy pedagogik faoliyat metodlari

MUSTAQIL ISHNI TASHKIL ETISHNING SHAKLI VA MAZMUNI

Talaba mustaqil ishi (TMI) - muayyan fandan o'quv dasturida belgilangan bilim, ko'nikma va malakaning ma'lum bir qismini talaba tomonidan fan o'qituvchisi maslahati va tavsiyalari asosida auditoriya va auditoriyadan tashqari o'zlashtirilishiga yo'naltirilgan tizimli faoliyatidir. "Bolalarning ijtimoiy moslashuvi" fanidan talabalar tomonidan ishni bajarishi talabalar bilimini nazorat qilish va baholashning reyting tizimi Nizomi talablari asosida nazorat qilinadi. Shuning uchun har bir professor - o'qituvchi dastlab talabada o'z qobiliyati va aqliy imkoniyatlariga ishonch uyg'otish, ularni sabr - toqat bilan, bosqichma - bosqich mustaqil bilim olishini to'g'ri tashkil qilishga o'rgatib borishi lozim bo'ladi.

Talabalar tomonidan mustaqil ravishda o'zlashtiradigan bilim va ko'nikmalarning kursdan - kursga murakkablashib, kengayib borishini hisobga olgan holda ularning tashabbuskorligini oshirib borish zarur. Shunda mustaqil ta'limga ko'nika boshlagan talaba faqat o'qituvchi tomonidan belgilab berilgan ishlarni bajaribgina qolmay, o'zining ehtiyoji, qiziqishi va qobiliyatiga qarab, o'zi zurur deb hisoblagan qo'shimcha bilimlarni ham mustaqil ravishda tanlab o'zlashtirishga o'rganib boradi.

Talabalar "Bolalarning ijtimoiy moslashuvi" fanidan mustaqil ishlarining shakli va hajmini belgilashda quyidagi jihatlar e'tiborga olinishi lozim:

- o'qish bosqichi;
  - muayyan fanning o'ziga xos xususiyati va o'zlashtirishdagi qiyinchilik darajasi;
  - talabaning qobiliyati hamda nazariy va amaliy tayyorgarlik darajasi (tayanch bilimi);
  - fanning axborot manbalari bilan ta'minlanganlik darajasi;
  - talabaning axborot manbalari bilan ishlay olish darajasi.
- TMI ni tashkil etishda talabaning akademik o'zlashtirish darajasi va qobiliyatini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish mumkin:
- fanning ayrim mavzularini o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish, o'quv manbalari bilan ishlash;
  - amaliy, seminar va laboratoriya mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rib kelish;
  - ma'lum mavzu bo'yicha referat tayyorlash;
  - kurs ishi (loyihalari) ni bajarish;
  - bitiruv malakaviy ish va magistrlik dissertatsiyasi uchun materiallar to'plash;
  - maket, model va badiiy asar ustida ishlash;
  - amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash;
  - ilmiy maqola, tezislari va ma'ruza tayyorlash;

-uy vazifalarini bajarish va boshqalar;

Mavzuni mustaqil o'zlashtirish. Faning hususiyati, talabalarning bilim darajasi va qobiliyatiga qarab ishchi o'quv dasturiga kiritilgan alohida mavzulari talabalarga mustaqil ravishda o'zlashtirish uchun topshiriladi.

MUSTAQIL ISHNI BAJARISH BO'YICHA TAVSIYALAR

“Bolalarning ijtimoiy moslashuvi” fanining xususiyatidan kelib chiqib talabalar mustaqil ish shakllarini erkin tanlashi mumkin. Topshirqlar puxta o'ylab, ishlab chiqilgan va ma'lum maqsadga yo'naltirilgan, talabalar ning auditoriya mashg'ulotlarida olgan bilimlarini mustahkamlashi, chuqurlashtirish, kengaytirish va to'ldirishda xizmat qiladi.

Darslik yoki o'quv qo'llanmalar, tarqatma materiallar bo'yicha fanlar boblar va mavzularni o'rganish, konspekt qilish.

Bunda mavzuning asosiy mazmunini ifodalash va ochib berishga xizmat qiladigan tayanch iboralar, mavzuni tizimli bayon qilishga xizmat qiladigan savollarga e'tibor qaratish, asosiy adabiyotlar va axborot manbalarini ko'rsatish lozim.

Topshiriqni bajarish jarayonida talabalar mustaqil ravishda “Bolalarning ijtimoiy moslashuvi” faniga oid o'quv adabiyotlaridan foydalanib ushbu mavzuni konspektlashtiradilar, tayanch iboralarning mohiyatini anglagan holda mavzuga taalluqli savollarga javob tayyorlaydilar.

Mavzuni bayon etish uchun dars jarayonidagi reja asosida va uning qo'shimcha qilgan holda konspektlashtirishlari lozim. Shuningdek, mavzuga doir, tayanch iboralar va ularga izoh beruvchi Glossariylardan tuzilishi lozim. Tayanch iboralar soni mavzuning ko'lamidan kelib siqqan holda 15 tadan kam bo'lmasligi lozim. Topshiriq ohirida foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati va internet saytlari tartibi bo'yicha aks ettirish lozim. Zarur hollarda (o'zlashtirish qiyin bo'lsa, savollar paydo bo'lsa, adabiyotlar yetishmasa, mavzuni tizimli bayon etolmasa va h.k.) o'qituvchidan maslahat oladilar.

Asosiy adabiyotlar

1. Yusupova P. Maktabgacha tarbiya pedagogikasi. T.: O'qituvchi, 1993
2. J. Xasanboyev. Pedagogika. T., "Fan", 2006
3. Sh. Sodiqova. Maktabgacha pedagogika. T.: O'qituvchi 2016y
4. Xasanboyeva O.U. va bosh. . Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. T.: Ilm ziyo. 2006
5. C.A. Kozlova. Doshkolnaya pedagogika. Moskva. "Prosveuyeniye" 2000
6. Sotsionalnaya pedagogika. / Kurs leksiy – M.: Vados., 2000
7. L.M. Mardaxayev. Sotsionalnaya pedagogika Moskva, "Prosveuyeniye", 2006
8. F.A. Mustafayeva, Sotsionalnaya pedagogika Moskva, "Prosveuyeniye", 2003
9. A.V. Mudrik. Sotsionalnaya pedagogika Moskva, "Prosveuyeniye", 2005
10. . Yu.V. Vasilkova, T.A. Vasilkova Sotsionalnaya pedagogika . Moskva 2006 .

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Sh.M. Mirziyoyev "Qonun ustunvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovligini garovi" T.: 20016 y.
2. Sh.M. Mirziyoyev "Erkin va farovon demokratik o'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz" T 20016y
3. Sh.M. Mirziyoyev "Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz" T.: 20017 y.
4. O'zbekiston Respublikasini yana-da rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi prezidentining farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017y., 6-son, 70-modda.
5. Mirziyoyev Sh.M. "2017-2021-yillarda maktabgacha ta'lim tizimini yana-da takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. T.: -2016y. 29-dekabr.
6. Maktabgacha ta'lim muassasasining "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi Toshkent-2018yil.
7. Shodmonova Sh. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. Toshkent, «Fan va texnologiyalar» nashriyoti. 2008 yil.
8. Qodirov B.G. Komil inson tarbiyasining pedagogik asoslari. Toshkent "Mexnat" 2001 yil.
9. Ovcharova R.V. Spravochnaya kniga sotsialnogo pedagoga. – M.: TS Sfera, 2002 yil.

Axborot manbaalari:

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.ziyonet.uz
4. www.edu.uz